

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
АГРОФІРМА «ДОБРОБУТ»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2019**

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	4
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)	6
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	8
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	10
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	11

Звіт незалежного аудитора

Учасникам ТОВ АГРОФІРМА «ДОБРОБУТ»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка із застереженням

На нашу думку, за винятком можливого впливу питання, про яке йдеться у розділі «*Основа для думки із застереженням*», фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ТОВ АГРОФІРМА «ДОБРОБУТ» (далі – Компанія) станом на 31 грудня 2019 року та його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 30 червня 2020 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки із застереженням

Ми були призначені аудиторами Компанії 15 серпня 2019 року з метою проведення аудиту першої річної фінансової звітності Компанії, що відповідає МСФЗ. Тому ми не мали змоги оглянути наявність поточних біологічних активів станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року. Ми не змогли підтвердити наявність поточних біологічних активів станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року за допомогою альтернативних процедур. Оскільки вхідні залишки поточних біологічних активів мають безпосередній вплив на фінансові результати та грошові потоки Компанії, ми не змогли визначити, чи можуть бути необхідні будь-які коригування прибутку за 2018 та 2019 рік, який відображається у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід), та чистих грошових потоків від операційної діяльності у звіті про рух грошових коштів за той самий період.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі «*Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності*» нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України

«Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки із застереженням про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі «*Основа для висловлення думки із застереженням*», ми визначили питання, які описані нижче, ключовими питаннями аудиту, про які слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка біологічних активів

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 2 (d) та 7 до фінансової звітності.

Компанія оцінює біологічні активи (зернові та тварини на вирощуванні та відгодівлі) за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж відповідно до МСБО 41 «Сільське господарство» та МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». Компанія має поточні біологічні активи, що складаються з озимих зернових, у сумі 55,5 мільйонів гривень та довгострокові біологічні активи, що складаються переважно з великої рогатої худоби, у сумі 47,0 мільйонів гривень.

Компанія оцінює справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж її біологічних активів на основі методу дисконтованих грошових потоків. Ця оцінка є суттєвою для нашого аудиту, оскільки процес оцінки є комплексним та передбачає застосування суджень. Нижче наведені ключові припущення, використані при підготовці прогнозу майбутніх грошових потоків (див. Примітку 7 до фінансової звітності):

- очікувані врожаї;
- ціни;
- ставки дисконтування.

З огляду на відсутність активного ринку, він заснований на неспостережних даних, отриманих від внутрішніх експертів Компанії

Поміж інших аудиторських процедур ми виконали оцінку облікової політики Компанії та методології оцінки біологічних активів. Ми перевірили відповідність застосованих методів оцінки МСБО 41, МСФЗ 13 та міжнародним стандартам оцінки і галузевим нормам.

Ми оцінили компетентність, навички та досвід осіб, які провели оцінку, та перевірили їх кваліфікацію.

Ми провели критичний аналіз припущень управлінського персоналу на основі історичних даних (врожаїв) і, у відповідних випадках, зовнішніх параметрів (цін) та ринкових даних і дійшли висновку, що використані припущення знаходяться у прийнятному діапазоні.

Крім того, ми порівняли ці ключові припущення з припущеннями, які були використані у бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом, та історичними результатами діяльності та оцінили причини будь-яких змін.

Ми залучили наших експертів з оцінки для оцінки обґрунтованості та коректності ставок дисконтування.

Ми перевірили аналіз чутливості до зміни значних припущень для оцінки їх впливу на справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж біологічних активів, та переконались у достатності розкриття інформації щодо цього.

Ми проаналізували коректність відповідних розкриттів інформації, наведених у фінансовій звітності (див. Примітку 7 до фінансової звітності).

За результатами наших аудиторських процедур суттєвих викривлень або невідповідностей не виявлено.

у сфері сільського господарства, збуту та фінансової звітності, які накопичують цю інформацію на основі результатів діяльності минулих років та з відкритих джерел, тобто з прогнозів ринкових аналітиків та звітів галузевих експертів. Отже, по суті, прогноз є схильним до ризику суттєвого викривлення. Зважаючи на це, ми визначили оцінку біологічних активів ключовим питанням аудиту.

Припущення, використані для розрахунку активів у формі права користування та зобов'язань з оренди при початковому визнанні та подальшій оцінці

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 2 (d) та 6 до фінансової звітності.

Відповідно до актуальних тенденцій галузевої практики, платежі, здійснені Компанією за оренду землі у орендодавців-фізичних осіб, являють собою змінні платежі, які залежать від ринкового індексу або ставки. Для визначення того, чи є платежі змінними і демонструють тенденцію до змін відповідно до змін ринкових ставок, застосовуються судження.

Оцінка оренди є суттєвою для нашого аудиту, оскільки відповідні баланси є значними, облік передбачає вибір облікових політик, впровадження процесу ідентифікації та обробки всіх релевантних даних, пов'язаних з орендою, є складним, а оцінка активу у формі права користування та зобов'язання з оренди основана на таких суттєвих припущеннях, як ставки дисконтування та строки оренди, включаючи опціони на дострокове припинення та подовження оренди.

Таким чином, ми вважаємо припущення, використані для розрахунку активів у формі права користування та зобов'язань з оренди при початковому визнанні та подальшій оцінці, ключовим питанням аудиту.

Застосування припущення про безперервність діяльності

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітці 2 (b) фінансової звітності.

Показник EBITDA та фінансовий стан групи Astarta Holding N.V., до складу якої входить Компанія, останні два роки зазнавали впливу економічних негативних факторів та

Наші аудиторські процедури включали, поміж іншого, оцінку облікової політики Компанії та методології розрахунку активу у формі права користування та зобов'язання з оренди.

Ми залучили своїх спеціалістів з аудиту ризиків для тестування автоматизованих механізмів контролю, задіяних у процесі розрахунку.

Ми проаналізували ключові припущення управлінського персоналу, що лежать в основі розрахунку активу у формі права користування та зобов'язання з оренди. Ми проаналізували коректність методології розрахунку ставки дисконтування та чи знаходяться результати розрахунків управлінського персоналу в межах діапазону показників, застосованих іншими компаніями з аналогічними строками оренди.

Ми також перевірили, на вибірковій основі, чи являють собою строки оренди, що використовуються при розрахунках, обґрунтовано вірогідний період, визначений на основі планів управлінського персоналу та існуючої практики співпраці з орендодавцями.

Крім того, ми оцінили точність та повноту розкриттів інформації у фінансовій звітності.

За результатами наших аудиторських процедур, зазначених вище, суттєвих викривлень не виявлено.

З огляду на значимість цього питання, ми провели значний обсяг процедур з метою оцінки висновку управлінського персоналу щодо обґрунтованості застосування припущення про безперервність діяльності.

спаду на ринках цукру внаслідок падіння цін на цукор.

Таким чином, станом на 31 грудня 2019 року Astarta Holding N.V. не змогла забезпечити дотримання певних фінансових показників, включаючи коефіцієнт покриття виплат з обслуговування боргу, коефіцієнт перспективного покриття виплат з обслуговування боргу, співвідношення чистого фінансового боргу до EBITDA, EBIT до сплати процентів, EBITDA до процентних витрат.

Відповідно, на 31 грудня 2019 року щодо кредитів та позикових коштів у сумі 19,4 мільйонів гривень відбулося порушення певних фінансових показників. Враховуючи той факт, що деякі листи від кредиторів про відмову від права дострокового стягнення заборгованості були отримані після 31 грудня 2019 року, а також наявність у кредитних договорах положень про перехресний дефолт, кредити та позикові кошти у сумі 7,2 мільйон гривень класифіковані як поточні зобов'язання.

Управлінський персонал розкрив інформацію про зазначене вище питання у Примітці 2(b) до фінансової звітності та вжив заходи стосовно цього питання, у тому числі:

- Управлінський персонал розпочав переговори з існуючими кредиторами. Це дозволило Компанії своєчасно отримати листи від кредиторів про відмову від права дострокового стягнення заборгованості у зв'язку з недотриманням усіх фінансових показників станом на 31 грудня 2019 року та листи комфорту з підтвердженням наміру кредиторів продовжувати співпрацю з Компанією як із позичальником.
- Управлінський персонал звернувся до ринку та проаналізував можливості рефінансування у разі дефіциту миттєвої ліквідності.
- Група Astarta Holding N.V. розробила план забезпечення достатньою кількістю ліквідних ресурсів для виконання зобов'язань Компанії. Були складені помісячні прогнози грошових потоків на період до другого кварталу 2021 року, в які було закладено найкращу управлінську оцінку основних

Ми отримали та проаналізували листи про відмову від права дострокового стягнення заборгованості та листи комфорту, надані банками щодо всіх суттєвих позикових коштів, фінансові показники за якими були порушені. Ми перевірили достатню юридичну силу листів про відмову від права дострокового стягнення та наявність у них гарантій нестягнення заборгованості станом на 31 грудня 2019 року. Також були проаналізовані відповідні листи комфорту, які підтверджують намір продовжувати співпрацю у майбутньому.

Враховуючи той факт, що у банків залишається юридичне право дострокового стягнення заборгованості за позиковими коштами, ми проаналізували потенційний вплив на ліквідність Компанії такої події у разі її настання.

Ми отримали підготовлену управлінським персоналом модель прогнозу грошових потоків та виконали такі процедури:

- ми протестували коректність закладених у модель формул шляхом повторного виконання моделі на підставі сформованих управлінським персоналом вхідних припущень;
- ми провели тестування на основі історичних даних припущень, використаних управлінським персоналом у моделі прогнозу грошових потоків на період до другого кварталу 2021 року;
- ми критично проаналізували сформовані управлінським персоналом припущення про макропоказники та ціноутворення шляхом їх порівняння з інформацією, оприлюдненою зовнішніми ринковими аналітиками, та не виявили значних невідповідностей. Крім того, ми критично проаналізували припущення про собівартість та обсяги виробництва з використанням ретроспективного аналізу.
- ми залучили спеціалістів із відновлення бізнесу у кризових ситуаціях для аналізу побудованої управлінським персоналом моделі прогнозу грошових потоків.

За результатами наших аудиторських процедур суттєвих викривлень не виявлено.

При проведенні критичного аналізу управлінської оцінки впливу COVID-19 на бізнес Компанії наші процедури включали:

- опитування ключових представників управлінського персоналу за межами фінансового підрозділу для отримання розуміння пом'якшувальних заходів та планів дій Компанії у непередбачуваних обставинах;
- аналіз звітів правлінню щодо очікуваного впливу цього питання на бізнес Компанії;

припущень, таких як макропоказники, ціноутворення, витрати та коливання обсягів.

Враховуючи зазначене вище, управлінський персонал дійшов висновку, що підготовка фінансової звітності на основі припущення про безперервність діяльності була обґрунтованою, та визначив, що порушення фінансових показників не має суттєвого впливу на здатність Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність.

Крім описаної вище ситуації, 11 березня 2020 року Генеральний директор Всесвітньої організації охорони здоров'я оголосив новий коронавірус COVID-19 глобальною пандемією. Заходи, вжиті урядами різних країн і Урядом України для запобігання поширенню вірусу, вплинули на економічну активність.

Після запровадження Урядом відповідних заходів управлінський персонал переглянув свою оцінку здатності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність (див. Примітку 2(b), включивши в неї оцінку потенційного впливу COVID-19. У тому числі було проведено оцінку очікуваної дестабілізації ринків і, зокрема, вплив на діяльність Компанії.

Попри той факт, що вплив COVID-19 є фактором невизначеності і не піддається кількісній оцінці, Компанія вжила комплекс пом'якшувальних заходів та розробила плани дій у відповідь на пандемію.

Враховуючи порушення фінансових показників та наслідки і потенційний вплив коронавірусу (COVID-19) на Компанію та умови, в яких вона працює, а також уже вжиті та заплановані заходи реагування на ці події та обставини, ми вважаємо застосування принципу безперервності діяльності ключовим питанням аудиту. Оцінка того, чи є застосування припущення про безперервність діяльності обґрунтованим, вимагає значних суджень та має фундаментальне значення для основи підготовки фінансової звітності.

- отримання письмових доказів щодо планів Компанії стосовно пандемії та плану дій для забезпечення безперервної роботи виробничих об'єктів; а також
- перегляд підготовленого управлінським персоналом аналізу чутливості прогнозів майбутніх грошових потоків Компанії до змін у припущеннях.

За результатами проведених процедур ми дійшли висновку, що необхідність зміни висновку управлінського персоналу про безперервність діяльності відсутня, і на підставі поточних фактів та обставин ми вважаємо, що розкрита управлінським персоналом інформація стосовно COVID-19 обґрунтована, проте, як уже було розкрито управлінським персоналом, ситуація у цій сфері постійно змінюється, і можливе виникнення додаткових ризиків, які матимуть потенційний вплив на бізнес.

Ми додатково проаналізували відповідні розкриття інформації у фінансовій звітності на відповідність результатам наших процедур, описаних вище. У ході проведення цього аналізу ми розглядали, передусім, розкриття інформації у Примітці 2 (b) на предмет обґрунтованості застосування припущення про безперервність діяльності та впливу COVID-19.

Ми дійшли висновку, що розкриття інформація є достатніми.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка із застереженням щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку. Як назначено в розділі нашого звіту «*Основа для думки із застереженням*» ми не змогли підтвердити наявності поточних біологічних активів станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року та провести альтернативні процедури, отже, у нас не було можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази щодо цієї інформації станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року. Ми не змогли дійти висновку, чи є інша інформація суттєво викривленою з тієї ж причини.

Відповідальність управлінського персоналу та Аудиторського комітету за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Аудиторський комітет несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з Аудиторським комітетом повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо Аудиторському комітету заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, – про відповідні вжиті заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили Аудиторський комітет ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії 15 серпня 2019 року.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Волкова Олена Анатоліївна
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

30 червня 2020 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	Код рядка	№ примітки	01 січня 2018	31 грудня 2018	31 грудня 2019
1	2	2(а)	3	4	5
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000		1 348	2 515	1 572
Первісна вартість	1001		1 893	3 266	2 752
Накопичена амортизація	1002		(545)	(751)	(1 180)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5	278 700	5 622	2 420
Основні засоби	1010	5	327 439	485 387	284 968
Первісна вартість	1011		468 404	512 973	369 450
Знос	1012		(140 965)	(27 586)	(84 482)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-	-
Первісна вартість	1016		-	-	-
Знос	1017		-	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	7	49 000	41 857	47 036
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		49 000	41 857	47 036
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035		8 603	8 603	8 189
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045		-	-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-	-
Активи у формі прав користування		6	442 810	499 251	529 866
Усього за розділом I	1095		1 107 900	1 043 235	874 051
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	8	516 093	329 310	388 452
Виробничі запаси	1101		52 742	37 271	26 867
Незавершене виробництво	1102		135 107	144 584	124 572
Готова продукція	1103		306 080	147 206	234 715
Товари	1104		22 164	249	2 298
Векселі одержані	1120		-	-	-
Поточні біологічні активи	1110	7	104 899	62 421	55 507
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	118 820	363 264	231 457
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130		13 203	132	2 363
з бюджетом	1135		122	-	11 459
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		-	3	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	33 606	38 233	180 476
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	2 153	967	3 026
Готівка	1166		9	15	-
Рахунки в банках	1167		2 144	952	3 026
Витрати майбутніх періодів	1170		569	275	15
Інші оборотні активи	1190		7 803	4 070	3 416
Усього за розділом II	1195		797 268	798 675	876 171
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття					
Баланс	1300		1 905 168	1 841 910	1 750 222

Примітки на стор. 11 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	Код рядка	№ примітки	01 січня 2018	31 грудня 2018	31 грудня 2019
1	2	2(а)	3	4	5
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:					
Внески до зареєстрованого капіталу	1400	-	-	-	2 743
Внески до незареєстрованого капіталу	1401	-	-	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-	168 626
Додатковий капітал	1410	-	-	-	(61 898)
Резервний капітал	1415	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	-	1 003 990
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-	-	-
Усього за розділом I	1495	-	-	-	1 113 461
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	-
Довгострокові кредити	1510	13	978	-	-
Інші довгострокові зобов'язання ¹	1515	12	1 519 195	1 461 534	349 133
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-	-	-
Усього за розділом II	1595	-	1 520 173	1 461 534	349 133
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити	1600	13	63 123	194 037	19 447
Векселі видані	1605	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:					
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13	93 800	101 480	165 531
товари, роботи, послуги	1615	-	17 498	35 317	72 577
розрахунками з бюджетом	1620	-	15 142	7 271	3 352
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	137	290	142
розрахунками з оплати праці	1630	-	1 708	2 098	1 517
з одержаних авансів	1635	-	180 229	20 004	6 443
за розрахунками з учасниками	1640	-	-	13 069	13 069
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	8 212	4 118	3 250
Доходи майбутніх періодів	1665	-	522	511	911
Інші поточні зобов'язання	1690	-	4 624	2 181	1 389
Усього за розділом III	1695	-	384 995	380 376	287 628
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття					
Баланс	1900	-	1 905 168	1 841 910	1 750 222

Затверджено до випуску та підписано 30 червня 2020 року.

Березовський Андрій Петрович
Генеральний Директор

Сьомкіна Ірина Петрівна
Головний бухгалтер

Примітки на стор. 14 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

¹ На 31 грудня 2019 року в рядку «Інші довгострокові зобов'язання» (код рядка: 1515) представлені довгострокові зобов'язання з оренди (на 31 грудня 2018 року - 346 027 тис.грн., та на 1 січня 2018 року - 314 017 тис.грн.), чисті активи, які належать учасникам - (на 31 грудня 2018 року - 1 115 163 тис.грн., та на 1 січня 2018 року - 1 204 834 тис.грн.), інші довгострокові зобов'язання (на 31 грудня 2018 року - 344 тис.грн., та на 1 січня 2018 року - 344 тис.грн.)

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	№ примітки	2019	2018
1	2	2(a)	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14	803 136	999 537
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15	(766 910)	(1 089 872)
Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		7	215 769	190 096
Валовий:				
Прибуток	2090		251 995	99 761
Збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	16	17 743	13 143
Адміністративні витрати	2130	17	(29 524)	(23 931)
Витрати на збут	2150	18	(128 227)	(44 706)
Інші операційні витрати	2180	19	(18 167)	(60 970)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		93 820	
Збиток	2195			(16 703)
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	7 678	13 816
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250	20	(103 101)	(93 951)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270		-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Зміна чистих активів, що належать учасникам				(96 838)
Прибуток	2290			
Збиток	2295		(1 603)	
(Витрати) / дохід з податку на прибуток	2300		-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Зміна чистих активів, що належать учасникам				(96 838)
Прибуток	2350			
Збиток	2355		(1 603)	

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	№ примітки	2019	2018
1	2	2(a)	3	4
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		(124)	61 084
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(124)	61 084
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(124)	61 084
Переоцінка чистих активів, що належать учасникам	2460(a)	11	-	35 754
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460, 2460(a))	2465		(1 727)	-

Примітки на стор. 11 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
 ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	№ примітки	2018	2019
1	2	2(a)	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		640 661	1 060 680
Повернення податків і зборів	3005		2 568	3
у тому числі податку на додану вартість	3006		-	-
Цільового фінансування	3010		1 862	2 750
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		-	-
Надходження авансів від покупців та замовників	3015		281 738	161 131
Надходження від повернення авансів	3020		12 425	1 495
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		152	2 057
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		321	361
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		-	-
Надходження від страхових премій	3050		-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		-	-
Інші надходження	3095		194	114
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(517 456)	(558 530)
Праці	3105		(83 072)	(66 837)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(21 744)	(17 443)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(129 104)	(120 656)
Витрачання на оплату авансів	3135		(42 180)	(29 717)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(2)	(197)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(487)	(383)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		145 876	434 828

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	№ примітки	2018	2019
1	2	2(а)	3	4
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		-	-
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Надходження від погашення позик	3230		92 000	47 500
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		1	-
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255		-	-
необоротних активів	3260		(66 277)	(14 175)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		(133 581)	(160 331)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(107 857)	(127 006)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	25
Отримання позик	3305		389 101	161 210
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Викуп власних акцій	3345		-	-
Погашення позик	3350		(267 896)	(325 616)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(93 325)	(103 483)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди	3365	6	(66 878)	(37 862)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		-	-
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(38 998)	(305 726)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(979)	2 096
Залишок коштів на початок року	3405		2 153	967
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(207)	(37)
Залишок коштів на кінець року	3415	10	967	3 026

Примітки на стор. 11 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на 01 січня 2019 року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за 2019 рік	4100	-	-	-	-	(1 603)	-	-	(1 603)
Інший сукупний дохід за 2019 рік	4110	-	(124)	-	-	-	-	-	(124)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(124)	-	-	-	-	-	(124)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески акціонерів/ учасників	4240								
Внески до капіталу		-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл капіталу:	4260								
Викуп акцій (часток)		-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі ² (Прим. 11)	4290	2 743	168 750	(61 898)	-	1 005 593	-	-	1 115 188
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	2 743	168 626	(61 898)	-	1 003 990	-	-	1 113 461
Залишок на 31 грудня 2019 року	4300	2 743	168 626	(61 898)	-	1 003 990	-	-	1 113 461

Примітки на стор. 11 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

² В 2019 році, рядок «Інші зміни в капіталі» (Код 4290) також представлений реалізацією дооцінки основних засобів у сумі 48 229 тис. грн. та погашенням неоплаченого капіталу на суму 25 тис. грн.

1. Загальна інформація

▪ Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю АГРОФІРМА «ДОБРОБУТ» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 7 жовтня 2003 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це вирощування зернових та технічних культур та тваринництва.

У 2019 році середньооблікова чисельність працівників склала 626 осіб (2018: 916 осіб).

Юридична адреса Компанії: Україна, Полтавська обл., Козельщинський район, селище міського типу Козельщина, вулиця Остроградського, будинок 8.

▪ Умови здійснення діяльності в Україні

У 2019 році економіка України демонструвала ознаки стабілізації після багаторічної політичної та економічної напруги та відображала надійне зростання реального ВВП близько 4% (2018: 3%), річну інфляцію у 5% (2018: 10%) та зміцнення національної валюти на 5% до долара США та 10% до євро порівняно з середніми показниками минулого року. Однак протягом лютого-травня 2020 року національна валюта послабила свої позиції і станом на 31 травня 2020 курс становив 26,91 грн за долар.

Надійне управління фіскальним та грошовим обігом, включаючи зусилля, щоб тримати під контролем поточні державні видатки, сприяло зниженню інфляції у 2019 році. Суттєві грошові перекази та надходження іноземного капіталу на внутрішній ринок облігацій допомогли зменшити дефіцит поточного рахунку та підтримати міжнародні резерви. Україна залишається вразливою до зовнішніх шоків та цінових циклів товарів через свою залежність від експорту товарів. Починаючи з квітня 2019 року, Національний банк України ("НБУ") розпочав цикл послаблення грошово-кредитної політики та поступове зниження її облікової ставки вперше за останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 6% у червні 2020 року, що виправдано стійкою тенденцією уповільнення інфляції.

Подальше економічне зростання значною мірою залежить від успіху українського уряду в реалізації запланованих реформ, співпраці з Міжнародним валютним фондом ("МВФ"). МВФ оголосив про нову трирічну домовленість у розмірі 5,5 мільярдів доларів США, яка повинна зміцнити фінансову стабільність до 2020 року.

Затвердження програми МВФ значно збільшило шанс України виконати валютні зобов'язання у 2019 році, і таким чином підтримав фінансову та макроекономічну стабільність країни. Продовження співпраці з МВФ залежить від успіху України у впровадженні політики та реформ, які лежать в основі нової програми МВФ.

У 2020 році Україна повинна погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у все більш складних умовах фінансування для ринків, що розвиваються. Події, які призвели до анексії Криму Російською Федерацією в лютому 2014 року, і конфлікт на сході України, який розпочався навесні 2014 року, досі не вирішені. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

В Україні відбулися вибори президента в березні-квітні 2019 року, а потім дострокові парламентські вибори в липні 2019 року. Пізніше, у серпні 2019 року, було сформовано новий Кабінет міністрів, який, проте, був розформований і замінений на новий у березні 2020 року. На тлі цих політичних зміни, ступінь невизначеності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ до 2020 року, залишається дуже високим. Незважаючи на певні покращення в 2019 році, остаточну резолюцію та поточні наслідки політичної та економічної ситуації важко передбачити, але вони можуть мати подальші серйозні наслідки для економіки України та бізнесу Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність є першою річною фінансовою звітністю Компанії, яка підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості на дату переходу на облік відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю, та на подальшу оцінку будівель, споруд, машин та обладнання за справедливою вартістю, біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж та сільськогосподарської продукції, яка відображається за собівартістю, яка визначається як справедлива вартість за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю. При підготовці фінансової звітності Компанія керувалась вимогами МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» («МСФЗ 1»). Дата переходу на МСФЗ - 1 січня 2018 року. За певних винятків, МСФЗ 1 вимагає ретроспективного застосування стандартів та тлумачень, чинних

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

станом на 31 грудня 2019 року для підготовки вхідного балансу у звіті про фінансовий стан МСФЗ на 1 січня 2018 року та протягом усіх періодів, які представлені в першому повному комплекті фінансової звітності за МСФЗ.

Пояснення як перехід з Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) на МСФЗ вплинув на прибутки та збитки та сукупний дохід Компанії та її чисті активи та власний капітал відображені у Примітці 4.

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

b) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding N.V. разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність перепрофілюватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

Компанія продовжує реалізацію програм скорочення витрат за рахунок відмови від експлуатації надлишкових переробних потужностей та підвищення ефективності завдяки запуску інфраструктурних проєктів. Компанія та Група підтримують свою бездоганну репутацію, яка сприяє її співпраці з надійними бізнес-партнерами, які мають солідну репутацію на ринку.

За 2019 рік чистий збиток Компанії склав 1 603 тис. грн. (у 2018 році - чистий збиток склав 96 838 тис. грн. і був відображений у складі чистих активів, що належать учасникам), і Компанія мала грошовий потік від операційної діяльності у сумі 434 828 тис. грн. (у 2018 році – 145 876 тис. грн.).

Кредити та позики були видані Компанії під зобов'язання дотримуватися низки фінансових і нефінансових показників, що розраховуються базуючись на показниках консолідованої фінансової звітності Astarta Holding N.V. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Astarta Holding N.V. не виконала окремі фінансові показники переважно внаслідок тривалої кризи на ринках цукру, спричиненої падінням цін на цукор. Керівництво повідомило всі банки про очікуване недотримання показників протягом 2019 року, проте, згідно з внутрішнім регламентом банків, деякі з них не надали відмови від права вимагати дострокового погашення у разі очікуваного порушення показників у майбутньому, і Група не змогла отримати такі листи від усіх банків до кінця року. Станом на 31 грудня 2019 року банки надали відмови від права вимагати виконання порушених показників за кредитами та позиками в сумі нуль тис. грн. (на 31 грудня 2018 року – 19 576 тис. грн.). З огляду на отримання деяких листів після 31 грудня 2019 року та існуючі у кредитних договорах положення про перехресний дефолт, кредити та позики в сумі 7 177 тис. грн. (на 31 грудня 2018 року – 13 983 тис. грн.), показники за якими не були дотримані, класифіковані як поточні зобов'язання. Така класифікація спричинила порушення інших фінансових показників (перехресне порушення) (див. Примітку 13).

Банки надали Компанії листи комфорту, які підтверджують їхню поінформованість про очікуване невиконання показників за період, що закінчується 31 грудня 2019 року, та намір продовжити співробітництво з Компанією в якості боржника. Враховуючи отримані листи-поруки та плани Компанії та Групи на 2020 рік, керівництво вважає, що банки не вимагатимуть дострокового погашення кредитів через недотримання показників у 2020 році. Кінцева материнська компанія, ймовірно, продовжить не дотримуватися окремих фінансових показників встановлених до її консолідованої фінансової звітності за певними банківськими кредитами з огляду на квартальні бюджети на 2020 рік. Оскільки кредитори зберігають за собою право вимагати повернення позик протягом наступних 12 місяців, Компанія та кінцева материнська компанія залишається залежною від їх доброї волі у наданні фінансування та показників діяльності. Керівництво дослідило існуючі на ринку можливості для отримання рефінансування.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Керівництво прогнозує дефіцит цукру на світовому ринку після трьох років надмірної пропозиції та скорочення загальної посівної площі для вирощування цукрових буряків в Україні у 2020 році, що також призведе до дефіциту на місцевому ринку. Крім того, керівництво прогнозує зростання цін на цукор на світовому та місцевому ринках, яке матиме позитивний вплив на фінансові результати за 2020 рік з огляду на поточні запаси цукру.

Група планує скоротити посівні площі під цукровий буряк та зменшити замовлення третім сторонам на вирощування цукрового буряку для Групи з метою зниження тиску надвиробництва на місцевому ринку. Група оптимізувала власну систему переробки цукрового буряку за рахунок перерозподілу обсягів переробки між заводами та скорочення завантаження або періоду завантаження певних переробних заводів для досягнення максимальної ефективності та планує продовжити вживати таких заходів у майбутньому разом із тимчасовим призупиненням діяльності двох цукропереробних заводів до відновлення ринку. Крім того, Група планує сівозміню у наступному сезоні, орієнтуючись на сільськогосподарські культури з вищою прогнозованою прибутковістю. Група також планує подальшу оптимізацію своїх капітальних витрат та зростання завантаження її складських потужностей з метою збільшення виручки від третіх сторін. З урахуванням цих факторів та інших кроків, яких уживає Компанія та Група, керівництво дійшло висновку про обґрунтованість підготовки консолідованої фінансової звітності відповідно до принципу безперервності діяльності.

Як описано у Примітці 24, COVID-19 впливає на макроекономічну невизначеність та є причиною дестабілізації економічної діяльності, і наразі невідомо, як це вплине на бізнес Компанії та Групи у довгостроковій перспективі. Обсяги та тривалість цієї пандемії залишаються фактором невизначеності, але очікується подальший її вплив на бізнес Компанії та Групи.

Далі наведено короткий опис планів та заходів, які керівництво вжило або вживатиме у відповідь на події, обставини та фактори невизначеності, описані вище, для реагування на вплив поточних умов та обставин:

- Операційна діяльність: Компанія провадить свою діяльність у секторах економіки, які зазнали порівняно меншого впливу (сільське господарство та харчова промисловість), і запобіжні заходи дозволяють працювати у звичайному режимі. Компанія розпочала сезон весняної посівної і наразі не вбачає жодних перешкод, які змогли б їй завадити, оскільки всі працівники, задіяні у посівній, працюють під відкритим небом, практично не взаємодіють з іншими працівниками та іншими особами з огляду на той факт, що більшість робіт весною проводяться на свіжому повітрі;
- Постачання: Компанія провела тендери та підписала контракти на постачання матеріалів і ресурсів для весняно-польових робіт до початку спалаху коронавірусу та успішно завершила посівну;
- Виручка та прибутковість: Компанія не зазнає впливу скорочення попиту, і прогнозні обсяги та ціни реалізації оформлені контрактами. Потенційно існує ризик скорочення попиту, що призведе до волатильності цін на продовольчі товари. Волатильність цін на сільськогосподарські та продовольчі товари зберігається з моменту спалаху COVID-19. Залежно від новин про поширення вірусу та/чи обмежувальні заходи, ціни демонструють протилежну динаміку (зростання та зниження) практично кожного дня. Поточні цінові показники знаходяться у межах оцінок, визначених у бюджеті Компанії.
- Зменшення корисності: Компанія не має активів, які безпосередньо наражалися б на ризик зменшення корисності.
- Фінансування та ліквідність: Компанія накопичила достатню ліквідність для проведення посівної кампанії і не очікує невиконання договірних зобов'язань за її платежами.

Ситуація продовжує змінюватися, і її наслідки наразі є значною мірою фактором невизначеності. Керівництво продовжить ретельно відстежувати потенційний вплив цієї ситуації та вживатиме усіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких можливих негативних наслідків. Хоча вплив вірусу COVID-19 залишається фактором невизначеності, керівництво Компанії не вважає, що він матиме суттєвий негативний вплив на фінансовий стан або ліквідність Компанії.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

d) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятись від оціночних.

✓ **Судження**

В ході застосування облікової політики керівництвом Компанії, крім облікових оцінок, були зроблені певні судження, які мають суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності.

✓ **Оцінки та припущення**

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

a) Знецінення основних засобів

Компанія зобов'язана проводити тест на знецінення своїх необоротних активів або одиниць, що генерують грошові потоки, коли є ознаки, що актив або одиниця, що генерує гроші потоки ("ОГПП"), можуть бути знецінені. Станом на 31 грудня 2019 року було проведено тест на знецінення.

Для тестування на зменшення корисності керівництво Компанії визначило 3 ОГПП, що були сформовані на основі сегментів, до яких відносяться активи Компанії, що підлягають тестуванню, в рамках Групи під контролем Astarta Holding N.V. через її вертикальну інтегрованість та централізоване управління. Одним із визначальних факторів у визначенні підрозділу, що генерує грошові потоки, є можливість вимірювання незалежних грошових потоків для цієї одиниці. У межах визначених підрозділів, що генерують грошові кошти, значна частина їх виробництва надходить до іншого підрозділу, що генерує гроші. Тому необхідне судження при визначенні одиниці, що генерує гроші.

Тестування на зменшення корисності проводиться на основі розрахунку вартості використання, використовуючи прогноз грошових потоків, що не перевищує п'ятирічного періоду. Прогноз грошових потоків базується на бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом Групи, у складі фінансового директора, генерального директора, операційного директора, комерційного директора та директора з виробництва та на наступні роки - на екстрапольованих прогнозах на основі індексу споживчих цін та цукру цінні прогнози Світового банку. Останні детальні розрахунки зменшення корисності були здійснені станом на 31 грудня 2019 року, зроблені ключові припущення та обґрунтовано можливі зміни цих припущень розкриті в Примітці 5. Керівництво прийняло певні судження для визначення ключових припущень та впливу на розрахунок акумульованої вартості у використанні.

b) Переоцінка будівель, машин та обладнання

Компанія використовує модель переоцінки для обліку будівель та споруд, машин та обладнання. Визначення справедливої вартості вимагає прийняття суджень і використання припущень. Керівництво Компанії залучило зовнішніх незалежних оцінювачів для оцінки умовної собівартості та справедливої вартості будівель та споруд, машин та обладнання станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року відповідно (Примітка 5).

c) Амортизація

Для визначення терміну корисної експлуатації основних засобів керівництво має зробити оцінки. Керівництво оцінює залишковий термін використання відповідно до поточних технічних умов активів та оціночного періоду, протягом якого очікується, що активи будуть генерувати вигоди для Компанії. Якби орієнтовний термін корисного використання відрізнявся на 10% від оцінки керівництва, зміна амортизації за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, полягала б у зменшенні на 5 626 тис.грн. (31 грудня 2018 року: 5 341 тис.грн.) або збільшенні на 7 330 тис. грн. (6 113 тис.грн.).

d) Визначення справедливої вартості біологічних активів

Через відсутність активного ринку Компанія оцінює справедливу вартість біологічних активів за теперішньою вартістю чистих грошових потоків, які будуть отримані від використання активів дисконтованих за поточною ринковою ставкою, розрахованою на основі WACC, включаючи певні коригування в з врахуванням специфіки активу. Справедливу вартість біологічних активів визначають внутрішні експерти Компанії з питань сільського господарства, продажу та фінансової звітності на основі технологічних карток виробництва для кожного виду біологічних активів, бюджету на наступний рік, затвердженого Бюджетним комітетом та майбутніх ринкових цін та економічних прогнозів. Основні оцінки та припущення, пов'язані з оцінкою, окрім ставки дисконтування - це врожайність, ціни на врожай, який буде зібрано та виробничі витрати, які потрібно буде понести на вирощування сільськогосподарських культур та надої молока, ціни на молоко та м'ясо для корів. Аналіз чутливості представлено в Примітці 7. Визначення справедливої вартості проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості.

Діяльність Компанії за своєю природою дуже сприйнятлива до погодних умов під час посівної програми та збирання врожаю, а також під час вирощування сільськогосподарських культур. Несподівані зміни погодних умов можуть вплинути на витрати на виробництво та врожайність сільськогосподарських культур, що використовуються при оцінці справедливої вартості біологічних активів, і, в кінцевому рахунку, матимуть значний вплив на фінансові результати Компанії. Компанія постійно контролює прогнози та вживає необхідних заходів для мінімізації впливу. Чутливість припущень, на які впливає ця оцінка, таких як урожайність і витрати, розкрита в Примітці 7.

e) Визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції

Керівництво визначає справедливу вартість сільськогосподарської продукції на основі котируваних цін на активному ринку. Справедлива оцінка проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості. Крім того, витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються та віднімаються із справедливої вартості. Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату збору врожаю. Потенційне збільшення або зменшення ціни продажу сільськогосподарської продукції, яка була визначена в момент збору врожаю, для сільськогосподарських культур, проданих протягом року, не впливає на операційний прибуток Компанії.

f) Зобов'язання з оренди

Для розрахунку зобов'язань з оренди землі керівництво використовує деякі оцінки:

- ставка оренди;
- ставка дисконтування;
- термін оренди.

Компанія включає в орендні платежі, що використовуються при розрахунку зобов'язань за оренду землі, загальну фактичну суму змінних орендних платежів, що містять ставку оренди, яка змінюється в залежності від зміни індексу або ставки. Компанія наражається на можливе майбутнє збільшення змінних орендних платежів на основі індексу або ставки, що не включаються до зобов'язань з оренди до моменту настання таких змін. Коли відбувається коригування орендних платежів на основі індексу чи ставки, відбувається переоцінка зобов'язання з оренди та сума такої переоцінки визнається в якості коригування активу у формі права користування. Збільшення або зменшення орендних платежів на 10% на 31 грудня 2019 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 51 466 тис. грн. (31 грудня 2018 року: 44 658 тис. грн.).

Орендні платежі дисконтуються з використанням додаткової ставки запозичення, оскільки процентну ставку, яка міститься в договорі оренди, неможливо визначити. Збільшення або зменшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2019 року призведе до зменшення або збільшення зобов'язань з оренди на 26 002 тис. грн. (31 грудня 2018 р.: 17 521 тис. грн.).

Опціон щодо подовження та розірвання договорів міститься в ряді договорів оренди. Ці умови використовуються для досягнення максимальної гнучкості в експлуатації в частині управління договорами.

При визначенні терміну оренди земельної ділянки, керівництво враховує всі факти та обставини, що створюють економічний стимул для використання опціону щодо подовження терміну оренди. Опціон на

подовження терміну оренди землі Компанія розглядала як не ймовірний зважаючи на довгостроковий період договорів, що найкраще відображає обґрунтовано очікуваний період оренди, що підтверджується минулим досвідом розірвання договорів оренди та очікуваннями щодо використання земельної ділянки.

Опціон на подовження строку оренди наступних об'єктів вважається ймовірним, і він включається до оцінки активів та зобов'язань, що виникають внаслідок оренди.

	Очікуваний строк оренди
Нерухоме обладнання	5
Рухоме майно	3

3. Основні положення облікової політики

3.1. Іноземна валюта

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу між функціональною та іноземною валютами на дату здійснення операції.

На кінець кожного звітного періоду Компанія відображає:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються по валютному курсу з використанням курсу на кінець звітного періоду;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких на баланс пов'язане з операціями в іноземній валюті, відображаються по валютному курсу на дату здійснення операції;
- немонетарні статті, які відображені в обліку за справедливою вартістю, в іноземній валюті відображаються по валютному курсу на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при здійсненні розрахунків за монетарними статтями або при перерахунку монетарних статей за курсами, що відрізняються від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх звітних періодах, підлягають визнанню у складі прибутків чи збитків того періоду, в якому такі різниці виникли.

Прибутки та збитки від переоцінки зобов'язань за кредитами в іноземній валюті, та інші прибутки та збитки від переоцінки монетарних залишків в іноземній валюті, відображаються в складі інших операційних доходів та витрат.

3.2. Основні засоби

а. Власні активи

Компанія застосовує модель переоціненої вартості для груп основних засобів:

- Будівлі;
- Споруди;
- Машина та обладнання.

Після визнання активом, об'єкти основних засобів вище зазначених груп обліковуються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю відповідних об'єктів на дату переоцінки за мінусом будь-якої подальшої накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Будівлі, споруди та машини та обладнання переоцінюються з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Резерв переоцінки об'єктів основних засобів вище зазначених груп показаний у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується, або коли Компанія припиняє використовувати актив. В останньому випадку сума реалізованої переоцінки – це різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу.

Компанія застосовує модель собівартості вартості для наступних груп основних засобів:

- Транспортні засоби;
- Інші основні засоби.

Модель собівартості передбачає, що після визнання у якості активу об'єкт основних засобів обліковується за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- ціни його придбання, включаючи імпорتنі мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Вартість самостійно побудованих активів включає витрати на матеріали, прямі витрати на працю та відповідну частину накладних витрат.

Споруди - це тристоронні конструкції, які не мають даху, фундаменту чи стіни. Споруди в основному використовуються в сільському господарстві і виробництві цукру та являють собою ангари, силоси, склади та зерносушарки.

Незавершені капітальні інвестиції включають витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів, з урахуванням відповідно розподілених прямих змінних накладних витрат, понесених при будівництві.

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між надходженнями від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

b. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

c. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	50 років
Споруди	50 років
Машини та обладнання	20 років

Транспорт	10 років
Інші основні засоби	5 років

3.3. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

- земельні ділянки;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, застосовуючи винятки, наведені в стандарті з 1 січня 2018 року. Контракти, які не були визначені як оренда згідно МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет наявності оренди. Тому визначення договору оренди згідно МСФЗ 16 застосовувалося лише до договорів, укладених або змінених 1 січня 2018 року або після цього.

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів або терміну корисного використання активу або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування, амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Земля	1 – 49
Будівлі	1 – 5
Обладнання	1 – 5
Транспортні засоби	1 - 3

Термін оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюється за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку договору. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку договору оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковується за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюється в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на подовження строку оренди або припинення дії договору оренди.

Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди з метою відображення постійної відсоткової ставки щодо зобов'язання з оренди за кожен період. Компанія застосувала модель собівартості до активів у формі права користування. Активи у формі права користування, амортизуються протягом одного з коротших термінів або терміну корисного використання активу або строку оренди на прямолінійній основі. Крім того, активи у формі права користування періодично зменшуються за рахунок збитків від зменшення корисності, якщо такі є, та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до первісної оцінки зобов'язань з оренди, визнаються безпосередньо у прибутку та збитку. Компанія вирішила не визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, термін якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з короткостроковою орендою інших активів, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.4. Біологічні активи

Компанія виділяє наступні групи біологічних активів:

- поточні біологічні активи; та
- довгострокові біологічні активи.

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж, за винятком випадків, коли справедливу вартість неможливо достовірно оцінити. Якщо справедливу вартість неможливо достовірно оцінити, біологічні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Витрати на продаж - це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з вибуттям активу, за винятком фінансових витрат та податку на прибуток.

Прибуток (збиток) від зміни справедливої вартості біологічних активів включається до рядка звіту про прибутки та збитки "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції". Компанія класифікує біологічні активи як поточні або необоротні в залежності від середнього строку корисної експлуатації певної групи біологічних активів.

3.5. Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний урожай як сільськогосподарську продукцію. Зібрана сільськогосподарська продукція відображається у звіті про фінансовий стан за меншою вартістю (справедливою вартістю в момент збирання врожаю за вирахуванням витрат на продаж, яка вважається собівартістю на цю дату) або чистою вартістю реалізації. Прибуток чи збиток, що виникає при первісному визнанні сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, включається до рядка звіту про прибутки та збитки "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції".

3.6. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (AC), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі фінансові активи згодом оцінюються за амортизованою вартістю ("AC") за методом ефективної процентної ставки за вирахуванням будь-яких збитків від знецінення. Після первинного визнання резерв очікуваних кредитних збитків ("ECL") визнається за фінансовими активами, оціненими по AC, що призводить до негайного визнання збитків. Фінансові активи компанії, які підлягають моделі очікуваних кредитних збитків, представлені дебіторською заборгованістю та іншими дебіторською заборгованістю, короткостроковими депозитами та грошовими коштами та їх еквівалентами. Компанія вимірює ECL та визнає чисті втрати від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3.7. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання; або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у попередній фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.8. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісну очікувану Компанією економічну вигоду. При продажі запасів, їх відпуску у виробництво або при іншому вибутті їх оцінка здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

3.9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.10. Торгова дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.11. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням резерву під

очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток та збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю в складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі Інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються в складі фінансових доходів.

3.12. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ECL та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожен звітну дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ECL протягом всього періоду - це ECL, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ECL відображає: (i) неупереджену та ймовірність зважену суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активів, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на увесь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструменту

Станом на кожен звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовому активу на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. Компанія при оцінці зміни кредитного ризику застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності, Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

b. Нефінансові активи

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові кошти - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку та збитку. Збитки від зменшення корисності визнаються щодо одиниць, що генерують грошові кошти, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

c. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередні періоди для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення відшкодованої суми, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням амортизації або амортизації, якщо не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.13. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.14. Чисті активи, які належать учасникам

Зобов'язання Компанії з відшкодування часток учасників призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо зазначене зобов'язання залежить від наміру учасників реалізувати своє право. Розмір зобов'язання варіюється та залежить від розміру чистих активів Компанії.

Це зобов'язання відноситься у категорію довгострокових зобов'язань до того моменту, поки чисті активи є додатними, оскільки Компанія має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників, принаймні, на один рік після дати отримання вимоги про відшкодування.

Якщо на звітну дату дотримуються критерії для виключення класифікації чистих активів відповідно до МСБО 32 «Фінансові інструменти: презентація», вони підлягають рекласифікації у капітал.

3.15. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за мінусом витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позикою) оцінюється за амортизованою вартістю.

У разі отримання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія відображає таку позику за номінальною вартістю отриманих коштів. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відносить таку допомогу на збільшення капіталу.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю наступним чином:

- в складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаній Групи);
- в складі Інших фінансових доходів в періоді отримання позики, якщо позика отримана від третіх сторін та інших пов'язаних сторін.

3.16. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.17. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.18. Податки

а. Фіксований сільськогосподарський податок

Відповідно до Податкового кодексу України, сільськогосподарські компанії, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільськогосподарської продукції можуть бути зареєстрованими як платники фіксованого сільськогосподарського податку (ФСП), якщо сума, одержана від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить понад 75% від валового доходу підприємства. ФСП сплачується замість податку на прибуток, податку на землю, збору за спеціальне використання води, збору за геологорозвідувальні роботи та плати за придбання торгового патенту за здійснення торговельної діяльності. Сума ФСП розраховується як відсоток від нормативної грошової оцінки земельних ділянок що орендуються, або є власністю платника.

б. Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством) та 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій інформації за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.19. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу строком на 60 днів, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.20. Процентні доходи і витрати

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.21. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.22. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різницю, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, витрачаються за методом ефективної процентної ставки.

Витрати по позиках капіталізуються Компанією до складу активу, якщо вони мають пряме відношення до придбання або будівництва кваліфікованого активу, включаючи незавершене будівництво. Інші витрати на позики визнаються в складі витрат у період їх виникнення.

Компанія не використовує МСБО 23 «Витрати на позики» для витрат, які мають пряме відношення до придбання або будівництва кваліфікованих активів, що оцінюються за справедливою вартістю:

- біологічні активи, що обліковуються за МСБО 41 Сільське господарство;
- запасів, які виробляються або іншим чином виготовляються постійно або серійно у великій кількості.

3.23. Згорання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згорання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.24. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.25. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2020 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати). Ці зміни усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і МСБО 28, що стосуються продажу чи внеску активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором. Основний наслідок застосування змін полягає у тому, що прибуток чи збиток визнається у повному обсязі у тому випадку, якщо угода стосується бізнесу. Якщо активи не являють собою бізнес, навіть якщо цими активами володіє дочірнє підприємство, визнається лише частина прибутку чи збитку.

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв компаніям застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування.

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ. Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує.

Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни зумовлені заміною базових процентних ставок, наприклад, ставки LIBOR (ставка пропозиції на Лондонському міжбанківському ринку) та інших міжбанківських ставок пропозиції (ставка IBOR). Зміни передбачають тимчасове звільнення від застосування спеціальних вимог обліку хеджування до відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа IBOR.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

4. Перше застосування МСФЗ

При підготовці цієї фінансової звітності Компанія застосувала наступні обов'язкові винятки з повного ретроспективного застосування МСФЗ:

Облікові оцінки. Облікові оцінки за МСФЗ станом на 1 січня 2018 року і 31 грудня 2018 року, відповідають оцінкам, зробленим на ті ж самі дати відповідно до Національних Положень (Стандартів) Бухгалтерського Обліку («НП(С)БО»), крім випадків, коли існує об'єктивне свідчення того, що такі оцінки були помилковими.

Припинення визнання фінансових активів і зобов'язань. Фінансові активи та зобов'язання, визнання яких було припинено до дати переходу Компанії на МСФЗ, не визнаються повторно за МСФЗ. Керівництво вирішило не застосувати з більш ранньої дати критерії припинення визнання за МСФЗ 9.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів. Компанія оцінює відповідність її фінансових активів умовам оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід на основі фактів та обставин, які існують на дату переходу на облік відповідно до МСФЗ. У випадках практичної неможливості ретроспективного застосування методу ефективної процентної ставки для Компанії, справедлива вартість фінансових активів або (та) фінансових зобов'язань на дату переходу на облік відповідно до МСФЗ є новою валовою балансовою вартістю цих фінансових активів або новою амортизованою вартістю цих фінансових зобов'язань на дату переходу на облік відповідно до МСФЗ.

Знецінення фінансових активів. Вимоги МСФЗ 9 щодо знецінення застосовані ретроспективно. У тих випадках, коли визначення значного підвищення кредитного ризику фінансового інструменту після первісного визнання потребує надмірних витрат та зусиль, керівництво прийняло рішення визнавати оціночний резерв під кредитні збитки за весь строк інструменту станом на кожну звітну дату до припинення визнання фінансового інструменту (крім фінансових інструментів, кредитний ризик за якими станом на звітну дату є незначним).

Інші обов'язкові винятки не застосовуються до Компанії.

Компанія також застосовувала такі добровільні звільнення:

Використання справедливої вартості в якості умовної вартості. Компанія вирішила оцінити окремі статті основних засобів за справедливою вартістю станом на 1 січня 2018 року і використати справедливу вартість в якості умовної вартості на цю дату. У результаті цього звільнення балансова вартість будівель, споруд, машин та обладнання за НП(С)БО збільшилася на 189 681 тис. грн. до 429 200 тис. грн. за МСФЗ на дату переходу 1 січня 2018 року.

Облік оренди. Компанія є орендарем та застосувала наступний підхід до визнання зобов'язань з оренди та активів у формі права користування станом на дату переходу на облік за МСФЗ враховуючи добровільні звільнення:

- оцінка зобов'язань з оренди за теперішньою вартістю орендних платежів, які лишилися сплатити, дисконтованою з використанням процентної ставки додаткових запозичень орендаря на дату переходу на МСФЗ;
- оцінка активів у формі права користування за сумою, що дорівнює орендному зобов'язанню, скоригованому на суму всіх сплачених авансом або нарахованих орендних платежів, пов'язаних з такою орендою, визнаних у звіті про фінансовий стан безпосередньо перед датою переходу на МСФЗ;
- застосування єдиної ставки дисконтування до портфеля договорів оренди з обґрунтовано аналогічними характеристикам (наприклад, аналогічний строк оренди, що залишився, базових активів аналогічного класу в аналогічних економічних умовах);
- облік оренди, строк якої закінчується протягом 12 місяців з дати переходу на облік за МСФЗ, так, якби вона була короткостроковою орендою, що обліковується у відповідності до параграфу 6 МСФЗ 16;
- облік оренди базових активів з низькою вартістю у відповідності до параграфу 6 МСФЗ 16;
- виключення первісних прямих витрат для цілей оцінки активу у формі права користування на дату переходу на облік за МСФЗ;
- використання ретроспективного підходу при визначенні строку оренди, якщо договір містить опціони на подовження чи припинення оренди.

Остання фінансова звітність, підготовлена відповідно до НП(С)БО, була підготовлена за період, який закінчився 31 грудня 2018 року.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нижче наведено інформацію про приведення у відповідність даних і кількісна оцінка впливу переходу з раніше застосованих НП(С)БО на МСФЗ на 31 грудня 2018 року та на 1 січня 2018 року:

	2018
Показник сукупного доходу за рік що закінчився 31 грудня 2018 року за даними НП(С)БО	116 262
<u>Зміни в обліковій політиці:</u>	
Відображення основних засобів за переоціненою вартістю	(187 717)
Корегування, пов'язані із застосуванням МСФЗ 16	37 106
Відображення біологічних активів за справедливою вартістю	(34 028)
Амортизація дисконту по фінансовим допомогам	13 721
Відображення сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю в момент збору врожаю	11 439
Формування резерву під очікувані кредитні збитки	3 507
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам	35 754
Інші корегування	349
<u>Виправлення помилок:</u>	
Використання забезпечення під виплату премій	3 607
Всього корегувань	(116 262)
Показник сукупного доходу за рік за даними МСФЗ	-

Узгодження власного капіталу, відображеного згідно з НП(С)БО та МСФЗ, представлено таким чином:

	Станом на 01 січня 2018	Станом на 31 грудня 2018
Показник власного капіталу за даними НП(С)БО	953 124	1 069 361
<u>Зміни в обліковій політиці:</u>		
Відображення основних засобів за переоціненою вартістю	182 885	(4 832)
Відображення біологічних активів за справедливою вартістю	62 158	28 130
Відображення сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю в момент збору врожаю	36 214	47 652
Відображення безповоротних фінансових допомог та поворотних фінансових допомог за справедливою вартістю при початковому визнанні з пов'язаними сторонами в чистих активах, які належать учасникам	(8 006)	(48 177)
Корегування, пов'язані із застосуванням МСФЗ 16	-	37 106
Корегування залишку авансів	(7 066)	(7 066)
Формування резерву під очікувані кредитні збитки	(8 665)	(5 158)
Зміна презентації чистих активів, що належать учасникам відповідно до МСБО 32 "Фінансові інструменти: Презентація"	(1 204 834)	(1 115 163)
Інші корегування	(2 108)	(1 758)
<u>Виправлення помилок:</u>		
Використання (формування) забезпечення під виплату премій	(3 702)	(95)
Всього корегувань	(953 124)	(1 069 361)
Чисті активи, які належать учасникам за МСФЗ	1 204 834	1 115 163
Показник власного капіталу за даними МСФЗ	-	-

Основні коригування різниць між НП(С)БО та МСФЗ були пов'язані з наступним:

Зміни в обліковій політиці:

- Основні засоби за переоціненою вартістю – при переході на МСФЗ Компанія застосувала справедливую вартість на дату переходу на МСФЗ як умовну вартість основних засобів згідно з добровільним спрощенням та обрала модель обліку основних засобів за переоціненою вартістю в подальшому для категорій будівель та споруд, машин та обладнання.
- Резерви під очікувані кредитні збитки – МСФЗ 9 впроваджує нову модель визнання збитків від знецінення фінансових активів – модель очікуваних кредитних збитків. Модель включає спрощення у розрахунку очікуваних кредитних збитків для торгової дебіторської заборгованості.
- Фінансові допомоги видані/отримані – відображення довгострокових безвідсоткових фінансових допомог виданих/отриманих від пов'язаних сторін за справедливою вартістю при первісному визнанні та амортизація дисконту при подальшому обліку.
- Коригування, пов'язані із застосуванням МСФЗ 16 – вплив від застосування МСФЗ 16. Компанія застосувала цей стандарт достроково з 1 січня 2018 року оскільки МСФЗ 1 вимагає ретроспективного застосування

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

стандартів та тлумачень, чинних станом на 31 грудня 2019 року для підготовки вхідного балансу у звіті про фінансовий стан МСФЗ на 1 січня 2018 року та протягом усіх періодів, які представлені в першому повному комплекті фінансової звітності за МСФЗ.

- е) Сільськогосподарська продукція за справедливою вартістю в момент збору врожаю – у відповідності до МСБО 41 Компанія відображає сільськогосподарську продукцію за справедливою вартістю в момент збору врожаю за вирахуванням витрат на продаж.
- ф) Біологічні активи за справедливою вартістю - у відповідності до МСБО 41 Компанія відображає біологічні активи за справедливою вартістю, яка визначається на основі моделі майбутніх дисконтованих грошових потоків.

Виправлення помилок:

- г) Забезпечення під виплату премій – відображення витрат у відповідному періоді. Грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності Компанії, які були представлені згідно з НП(С)БО, суттєво не відрізнялися від МСФЗ, окрім рекласифікації грошового потоку з погашення зобов'язань з оренди за 2018й рік з операційної діяльності за НП(С)БО до фінансової діяльності згідно МСФЗ в сумі 66 878 тис. грн

5. Основні засоби

Рух основних засобів та незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2019 і 2018 роки, представлений наступним чином:

	Будівлі	Споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні інвестиції	Всього
Первісна чи переоцінена вартість станом на 01 січня 2018	92 861	44 169	292 170	26 461	12 743	278 700	747 104
Придбання	-	-	-	-	-	65 027	65 027
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	14 282	252 911	58 336	2 281	7 335	(335 145)	-
Відновлення вартості раніше знецінених основних засобів	27	873	1 022	-	-	-	1 922
Переоцінка	7 540	4 300	49 244	-	-	-	61 084
Вибуття	(8 615)	(160 370)	(4 238)	(4)	(14)	(1 755)	(174 996)
Списання та уцінка	(445)	(593)	(1 032)	-	-	(1 205)	(3 275)
Списання амортизації	(10 062)	(15 655)	(151 847)	(137)	(570)	-	(178 271)
Первісна чи переоцінена вартість станом на 31 грудня 2018	95 588	125 635	243 655	28 601	19 494	5 622	518 595
Придбання	-	-	-	-	-	16 300	16 300
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	3 595	1 468	13 904	1 357	2 612	(22 936)	-
Відновлення вартості раніше знецінених основних засобів	-	-	-	-	-	3 499	3 499
Переоцінка	185	-	-	-	-	-	185
Вибуття	(6 405)	(89 504)	(52 701)	(564)	(4 243)	(65)	(153 482)
Списання та уцінка	(123)	(2 294)	-	-	-	-	(2 417)
Списання амортизації	(234)	(2 063)	(5 839)	(562)	(2 112)	-	(10 810)
Первісна чи переоцінена вартість станом на 31 грудня 2019	92 606	33 242	199 019	28 832	15 751	2 420	371 870
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2018	(4 721)	(11 358)	(104 590)	(9 151)	(11 145)	-	(140 965)
Нарахована амортизація	(6 132)	(7 626)	(45 022)	(3 696)	(2 416)	-	(64 892)
Вибуття амортизації	10 062	15 656	151 847	137	569	-	178 271
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2018	(791)	(3 328)	2 235	(12 710)	(992)	-	(27 586)
Нарахована амортизація	(6 543)	(7 141)	(47 812)	(4 260)	(1 950)	-	(67 706)
Вибуття амортизації	234	2 063	5 839	562	2 112	-	10 810
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2019	(7 100)	(8 406)	(39 738)	(16 408)	(12 830)	-	(84 482)
Чиста балансова вартість на 01 січня 2018	88 140	32 811	187 580	17 310	1 598	278 700	606 139
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018	94 797	122 307	245 890	15 891	6 502	5 622	491 009
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019	85 506	24 836	159 281	12 424	2 921	2 420	287 388

Тест на знецінення - припущення та їх чутливість

Основні припущення, використані для тесту на знецінення активів, це: ставки дисконтування, ціни продажу та собівартість продукції. Ставки дисконтування визначались на основі середньозваженої вартості капіталу та включають наступні ставки для одиниці, що генерує гроші потоки ("ОГПП"),:

- ОГПП цукор: 18.4% для 5-річного періоду і 13.6% для звітного періоду;
- ОГПП сільське господарство: 19.8% для 5-річного періоду і 15.0% для звітного періоду;
- ОГПП велика рогата худоба: 19.8% для 5-річного періоду і 15.0% для звітного періоду.

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надоїв молока не враховувалось. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі. Компанія визначила наступні ціни реалізації:

- Пшениця – 4,150 – 4,813 грн за тонну;
- Кукурудза – 3,525 – 4,206 грн за тонну;
- Соя – 7,997 – 9,744 грн за тонну;
- Молоко – 10,000 – 13,062 грн за тонну;
- Цукор – 10,690 – 13,669 грн за тонну.

Для кожної ОГПП вартість відшкодування активів, визначена за допомогою моделі дисконтування грошових потоків, перевищує балансову вартість активів станом на 31 грудня 2019 року. Аналіз чутливості, розкритий нижче, показує можливий вплив зміни ключових припущень на балансову вартість основних засобів на кінець звітного періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні суттєвого припущення, при цьому всі інші припущення залишаються сталими. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни балансової вартості основних засобів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано одне від одного.

Зменшення балансової вартості основних засобів та відповідне знецінення та/або зменшення резерву переоцінки:

(в тисячах гривень)	ОГПП Цукор	ОГПП Сільське господарство	ОГПП Велика рогата худоба
Збільшення ставки дисконтування на 1%	1 416	-	-
Зменшення ціни на 10%	6 583	69 248	21 263
Збільшення собівартості на 10%	2 523	-	21 263

Тест на знецінення, проведений станом на 31 грудня 2019 року, показав, що відновлювана вартість необоротних активів в цукровому сегменті Компанії становить 10,325 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 1,110 тис. грн, в сегменті великої рогатої худоби - 75,098 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 6,490 тис. грн, а сегмент сільськогосподарської ОГПК показує значне перевищення загальної балансової вартості на 175,173 тис. грн.

Інші питання

Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість основних засобів, яка була б включена до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності, становила 20 229 тис. грн. (2018 рік: 21 025 тис. грн.), машини та обладнання - 76 624 тис. грн. (2018 рік: 125 462 тис. грн.) та споруди - 11 574 тис. грн. (2018 рік: 102 057 тис. грн.).

Остання оцінка будівель, споруд, машин та обладнання Компанії була проведена станом на 31 грудня 2018 року незалежним оцінювачем відповідно до Міжнародних стандартів оцінки. Більшість будівель та деякі об'єкти машин

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

і обладнання були оцінені за допомогою ринкового підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості. Всі інші об'єкти були оцінені за допомогою витратного підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

6. Активи у формі прав користування та зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 01 січня 2018 року активи у формі права користування представлені наступним чином:

	Активи у формі прав користування: Земля	Активи у формі прав користування: Основні засоби	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2018	488 747	69 359	558 106
Накопичена амортизація	(51 870)	(6 985)	(58 855)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2018	436 877	62 374	499 251
Надходження активів у формі прав користування	99 840	26 329	126 169
Амортизація	(71 628)	(19 520)	(91 148)
Вибуття	1 712	(6 118)	(4 406)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2019	579 760	66 348	646 108
Накопичена амортизація	(112 959)	(3 283)	(116 242)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2019	466 801	63 065	529 866

	Активи у формі прав користування: Земля	Активи у формі прав користування: Основні засоби	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 1 січня 2018	391 260	52 019	443 279
Накопичена амортизація	(306)	(163)	(469)
Чиста балансова вартість станом на 1 січня 2018	390 954	51 856	442 810
Надходження активів у формі прав користування	107 580	24 987	132 567
Амортизація	(60 419)	(13 935)	(74 354)
Інші зміни	22	18	40
Вибуття	(1 260)	(552)	(1 812)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2018	488 747	69 359	558 106
Накопичена амортизація	(51 870)	(6 985)	(58 855)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2018	436 877	62 374	499 251

Рух зобов'язань з оренди за 2019 і 2018 роки, представлений наступним чином:

	Зобов'язання з оренди: Земля	Зобов'язання з оренди: Основні засоби	Всього
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня 2018	(388 089)	(58 492)	(446 581)
Надходження зобов'язання з оренди	(89 579)	(26 238)	(115 817)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(80 194)	(13 612)	(93 806)
Сплата зобов'язань з оренди	32 638	5 224	37 862
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	80 194	13 612	93 806
Вибуття	3 373	6 416	9 789
Інші зміни	64	19	83
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня 2019	(441 593)	(73 071)	(514 664)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Зобов'язання з оренди: Земля	Зобов'язання з оренди: Основні засоби	Всього
Зобов'язання з оренди станом на 1 січня 2018	(355 842)	(50 018)	(405 860)
Надходження зобов'язання з оренди	(86 542)	(24 990)	(111 532)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(75 173)	(12 764)	(87 937)
Сплата зобов'язань з оренди	50 795	16 083	66 878
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	75 173	12 763	87 936
Вибуття	2 592	-	2 592
Інші зміни	908	434	1 342
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня 2018	(388 089)	(58 492)	(446 581)

Суми, що визнані в звіті про фінансові результати:

	2019	2018
Амортизація активів у формі прав користування		
Земля	(71 628)	(60 419)
Основні засоби	(19 520)	(13 935)
Витрати на відсотки за зобов'язаннями з оренди (вартість вибуття включена)	(93 806)	(87 937)
Витрати на короткострокову оренду	(2 954)	(2 746)
Витрати, що стосуються змінних орендних платежів, що не включаються до оцінки зобов'язань з оренди (включаються до складу операційних витрат)	(2 913)	(7 461)

7. Біологічні активи

Біологічні активи складаються з поточних біологічних активів (сільськогосподарських культур) та довгострокових біологічних активів (тварини).

До тваринництва належить велика рогата худоба та інша худоба. Велика рогата худоба складається з молочної худоби із середньорічним періодом лактації дев'ять місяців, незрілої худоби та великої рогатої худоби, призначеної для продажу. Інша худоба в основному включає свині, коні та вівці.

Оцінка біологічних активів знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів тваринництва враховуються наступні припущення:

- дохід від реалізації сільськогосподарських культур прогнозується на основі очікуваного обсягу зібраного зерна та олійних культур. Дохід від реалізації молока прогнозується виходячи з очікуваного молока, виробленого протягом продуктивного життя великої рогатої худоби після звітної дати, та очікуваного обсягу м'яса на дату забою;
- середній продуктивний термін корови визначається на основі внутрішньої статистичної інформації;
- ціни на зерно, олійні насіння, молоко та м'ясо були отримані з ринкових ресурсів на кінець звітного періоду;
- виробничі витрати та витрати на продаж прогноуються виходячи з фактичних операційних витрат;
- зростання цін продажу, а також виробничих витрат та витрат на продаж планується, що буде на рівні прогнозованого індексу споживчих цін в Україні;
- при визначенні справедливої вартості біологічних активів застосовується ставка дисконтування до оподаткування. Ставка дисконтування базується на ринковій ставці на звітну дату.

Основні припущення представляють собою оцінку керівництвом майбутніх тенденцій сільського господарства та великої рогатої худоби та базуються на зовнішніх та внутрішніх джерелах даних.

Суттєві входні дані, використані при оцінці справедливої вартості озимих культур, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 18,6% (2018 рік: 25,7%);
- врожайність сільськогосподарських культур в середньому 5,30 т / га для озимої пшениці (2018 рік: 4,70 т / га);
- ціни реалізації 4 056 гривень за тонну озимої пшениці (2018 рік: 4 632 гривні за тонну).

Суттєві входні дані, використані при оцінці справедливої вартості великої рогатої худоби, були представлені наступним чином:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- ставка дисконтування: 20% (2018: 24,1%);
- ціни на молоко: 9,13 грн за літр (2018: 8,30 грн за літр);
- ціни на м'ясо: 29,00 грн за кілограм (2018 рік: 25,57 грн за кілограм);
- надої молока на добу: 21,20 літра на день (2018 рік: 19,30 літра на день).

Значне збільшення або зменшення окремо будь-яких вхідних даних призведе до суттєвого зменшення (збільшення) оцінки справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призведе до зниження справедливої вартості, тоді як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року біологічні активи були представлені наступними групами:

	31 грудня 2019		31 грудня 2018		01 січня 2018	
	Кількість	Вартість	Кількість	Вартість	Кількість	Вартість
Довгострокові біологічні активи						
ВРХ	1 040	47 036	1 513	41 857	1 478	49 000
Всього	1 040	47 036	1 513	41 857	1 478	49 000
Поточні біологічні активи						
Озима пшениця	6 934	55 507	7 017	62 421	9 745	103 900
Озиме жито	-	-	-	-	437	999
Всього	6 934	55 507	7 017	62 421	10 182	104 899

Кількість довгострокових біологічних активів представлена в штуках, а кількість поточних біологічних активів – в гектарах.

Інформація про випуск сільськогосподарської продукції за 2019 та 2018 роки представлена наступним чином (природні втрати не враховано):

	(в тоннах)	2019	2018
Кукурудза		119 148	72 977
Цукрові буряки		22 783	287 407
Пшениця		36 696	37 367
Соняшник		30 447	17 739
Молоко		4 943	5 563

У наступній таблиці представлені зміни у балансовій вартості необоротних та поточних біологічних активів за 2018 та 2019 роки:

	Тваринництво	Рослинництво	Всього
На 01 січня 2018	49 000	104 899	153 899
Інвестиції у тваринництво та майбутні культури	34 338	659 720	694 058
Зміни, що виникають внаслідок зміни справедливої вартості, що пояснюється фізичними змінами та змінами ринкових цін	(36 263)	226 359	190 096
Продажі	(5 152)	-	(5 152)
Зменшення за рахунок врожаю	-	(928 557)	(928 557)
Падіж	(66)	-	(66)
На 31 грудня 2018	41 857	62 421	104 278
Інвестиції у тваринництво та майбутні культури	12 338	584 256	596 594
Зміни, що виникають внаслідок зміни справедливої вартості, що пояснюється фізичними змінами та змінами ринкових цін	24 518	191 251	215 769
Продажі	(31 346)	-	(31 346)
Зменшення за рахунок врожаю	-	(782 421)	(782 421)
Падіж	(331)	-	(331)
На 31 грудня 2019	47 036	55 507	102 543

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Зміни ключових припущень, що використовуються для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний вплив на показник прибутку:

Вплив на прибуток	2019	2018
10% збільшення ціни на молоко	10 313	11 440
10% зменшення ціни на молоко	(10 313)	(11 440)
10% збільшення ціни на м'ясо	692	1 152
10% зменшення ціни на м'ясо	(692)	(1 152)
10% збільшення обсягів виробництва молока	3 887	3 878
10% зменшення обсягів виробництва молока	(3 887)	(3 878)
10% підвищення цін на рослинні культури	12 926	19 147
10% зниження цін на рослинні культури	(12 926)	(19 147)
10% збільшення врожайності рослинних культур	12 926	19 147
10% зниження врожайності рослинних культур	(12 926)	(19 147)
10% збільшення витрат на вирощування врожаю	(7 376)	(8 616)
10% зниження витрат на вирощування врожаю	7 376	8 616
5% збільшення індексу споживчих цін	15 711	16 205
5% зниження індексу споживчих цін	(13 957)	(14 497)
1% збільшення облікової ставки тваринництво	(882)	(891)
1% зниження облікової ставки тваринництво	914	923
1% збільшення облікової ставки рослинництво	(651)	(907)
1% зниження облікової ставки рослинництво	651	907

Вищевказані аналізи чутливості були визначені в результаті зміни основних припущень, що були прийняті наприкінці звітної періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні істотного припущення, зберігаючи всі інші припущення незмінними. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни справедливої вартості біологічних активів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано один від одного.

8. Запаси

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Готова продукція			
Тваринництва	141	174	175
Сільського господарства	234 568	146 968	305 571
Інше	6	64	334
Всього готова продукція	234 715	147 206	306 080
Сировина та витратні матеріали			
Сільського господарства	7 925	4 854	14 246
Спільного використання	17 584	29 877	37 111
Інше	1 358	2 540	1 385
Всього сировина та витратні матеріали	26 867	37 271	52 742
Товари	2 298	249	22 164
Незавершене виробництво	-	136	129
Інвестиції у майбутній врожай	124 572	144 448	134 978
Всього	388 452	329 310	516 093

Собівартість сільськогосподарської продукції представлена її справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж в момент збору врожаю. Справедлива вартість сільськогосподарської продукції була оцінена на основі ринкових цін на дату збору врожаю, що належить до 1-го рівня ієрархії справедливої вартості.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

9. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Торгова дебіторська заборгованість	235 194	366 080	120 669
Резерв під очікувані кредитні збитки	(3 737)	(2 816)	(1 849)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, нетто	231 457	363 264	118 820

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2019, 31 грудня та 1 січня 2018 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Фінансові допомоги видані	182 831	38 254	37 056
Інша дебіторська заборгованість	6 295	5 728	7 262
Резерв під очікувані кредитні збитки	(8 650)	(5 749)	(10 712)
Інша поточна дебіторська заборгованість, нетто	180 476	38 233	33 606

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та під знецінення авансів за 2019 рік був представлений витратами по резерву у сумі 3 294 тис. грн. (2018 рік: вивільненням резерву у сумі 3 507 тис. грн. та використанням резерву у сумі 40 тис. грн.)

Торгова та інша дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

	31 грудня 2019		31 грудня 2018		01 січня 2018	
	Всього торгова дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього торгова дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього торгова дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	230 441	(3 635)	313 828	(2 518)	9 907	(182)
1-30 днів	561	(6)	29 328	(45)	82 242	(814)
31-120 днів	3 018	(56)	19 759	(175)	27 664	(628)
121-365 днів	1 174	(40)	3 165	(78)	722	(206)
більше 365 днів	-	-	-	-	134	(19)
Всього	235 194	(3 737)	366 080	(2 816)	120 669	(1 849)

	31 грудня 2019		31 грудня 2018		01 січня 2018	
	Всього інша поточна дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього інша поточна дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього інша поточна дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	182 904	(4 080)	38 466	(1 298)	37 056	(3 802)
1-30 днів	201	(84)	32	-	152	(1)
31-120 днів	434	(13)	52	-	6	-
121-365 днів	5 270	(4 473)	796	(73)	6 822	(6 720)
більше 365 днів	317	-	4 636	(4 378)	282	(189)
Всього	189 126	(8 650)	43 982	(5 749)	44 318	(10 712)

10. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року залишки грошових коштів та їх еквівалентів представлені наступним чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Поточні рахунки в UAH	3 002	923	1 777
Поточні рахунки в USD	24	29	367
Готівка в касі	-	15	9
Всього	3 026	967	2 153

Кредитна якість грошових коштів наведена в Примітці 21.

11. Чисті активи, які належать учасникам, та капітал

	Кількість учасників	Номінальна вартість частки
Кошти учасників з правом викупу на 01 січня 2018 р.	2	953 124
Кошти учасників з правом викупу на 31 грудня 2018 р.	1	1 069 361
Кошти учасників з правом викупу на 31 грудня 2019 р.	1	1 113 461

На 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року Компанія була товариством з обмеженою відповідальністю. Згідно з чинним законодавством України право голосу учасників компаній, створених у формі товариства з обмеженою відповідальністю, відповідає їх частці у статутному капіталі.

Кожен учасник має право відмовитися від участі в Компанії та продати свою частку. Компанія повинна викупити частку учасника у разі, якщо учасник хоче вийти з Компанії, але не може домовитися про строки продажу своєї частки іншим учасникам Компанії або третім особам. Основою для розрахунку компенсації при викупі такої частки Компанією є частка учасника у чистих активах Компанії, розрахована на кінець року, в якому відбулася подача заяви на викуп.

	31 грудня 2019		31 грудня 2018		01 січня 2018	
	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	1 113 461	100,0000%	1 069 361	100,0000%	944 372	99,0818%
Коваленко Олександр Андрійович	-	-	-	-	8 752	0,9182%
Кошти учасників з правом викупу	1 113 461	100,00%	1 069 361	100,00%	953 124	100,00%

На 31 грудня 2019 року сума компенсації, яка підлягає виплаті учаснику, визначалася на основі справедливої вартості його частки у чистих активах Компанії згідно із Законом України «Про товариства з обмеженою відповідальністю» (31 грудня 2018 та 1 січня 2018: на основі фінансової звітності, підготовленої відповідно до вимог НП(С)БО).

Станом на 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року зобов'язання Компанії з відшкодування часток учасників призводили до виникнення фінансового зобов'язання у сумі, що дорівнює поточній вартості відшкодування.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Рух чистих активів із зобов'язань у капітал наведено далі:

	Інші довгострокові зобов'язання	Власний капітал					
		Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Всього капіталу
Залишок на 01 січня 2018 року	1 204 834	-	-	-	-	-	-
Переоцінка в чистих активах, які належать учасникам	(35 754)						
Інші зміни в чистих активах, які належать учасникам	(53 917)	-	-	-	-	-	-
Залишок на 31 грудня 2018 року	1 115 163	-	-	-	-	-	-
Рекласифікація чистих активів, які належать учасникам, в капітал	(1 115 163)	2 743	216 979	(61 898)	957 364	(25)	1 115 163
Усього	-	2 743	216 979	(61 898)	957 364	(25)	1 115 163

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2019, 31 грудня та 1 січня 2018 були наступні:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Позиковий капітал	534 111	1 757 051	1 677 096
За вирахуванням Грошей та їх еквівалентів	(3 026)	(967)	(2 153)
Чисті зобов'язання	531 085	1 756 084	1 674 943
Власний капітал	1 113 461	-	-
Чисті активи, які належать учасникам (номінальна вартість)	-	1 069 361	953 124
Всього капітал	1 644 546	2 825 445	2 628 067
Коефіцієнт фінансового левериджу	32%	62%	64%

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

12. Інші довгострокові зобов'язання

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року інші довгострокові зобов'язання представлені наступним чином:

Інші довгострокові зобов'язання	Примітка	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Зобов'язання з оренди		(349 133)	(346 027)	(314 017)
Інші довгострокові зобов'язання		-	(344)	(344)
Чисті активи, які належать учасникам	11	-	(1 115 163)	(1 204 834)
Всього		(349 133)	(1 461 534)	(1 519 195)

13. Кредити та позики

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року кредити та позики представлені наступним чином:

Короткострокові кредити	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Короткострокові кредити банків	(19 447)	(193 477)	(63 042)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	-	(560)	(81)
Всього	(19 447)	(194 037)	(63 123)

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Зобов'язання з оренди	(165 531)	(100 554)	(91 843)
Банківські кредити	-	(926)	(1 957)
Всього	(165 531)	(101 480)	(93 800)

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року:

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
	2019	2018			
Короткострокові кредити					
UAH	23,38%	20,80%	(1)	(23 000)	(4 101)
USD	5,50%	4,72%	(19 446)	(170 477)	(58 941)
Всього			(19 447)	(193 477)	(63 042)
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями					
EUR		1,35%	-	(926)	(2 935)
Всього			-	(926)	(2 935)
Зобов'язання з оренди			(165 531)	(100 554)	(91 843)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			-	(560)	(81)
Всього зобов'язання			(184 978)	(295 517)	(157 901)

На звітну дату Компанія перекласифікувала частину довгострокових позик в склад поточних зобов'язань у зв'язку з порушенням фінансових ковенант, що було спричинено в основному за рахунок зниження ціни на цукор та інші товари. Відповідно до умов кредитних договорів, кредитори можуть за своїм бажанням вимагати всю або будь-яку частину позики та нараховані відсотки, що підлягають виплаті на вимогу. Як наслідок, позики в розмірі 7 177 тис. грн. були перекласифіковані з довгострокових в склад поточних зобов'язань (31 грудня 2018: 13 983 тис. грн.).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Звірка руху зобов'язань з грошовими потоками від фінансової діяльності представлена наступним чином:

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Всього
Залишок на 01 січня 2018 року:	(65 977)	(405 860)	(81)	(471 918)
Грошовий потік	(121 205)	154 814	5 389	38 998
Нарахування відсотків	-	(87 937)	(5 890)	(93 827)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(111 532)	-	(111 532)
Вплив курсових різниць	(7 221)	-	22	(7 199)
Інший рух	-	3 934	-	3 934
Залишок на 31 грудня 2018 року:	(194 403)	(446 581)	(560)	(641 544)
Грошовий потік	164 406	131 668	9 677	305 751
Нарахування відсотків	-	(93 806)	(9 122)	(102 928)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(115 817)	-	(115 817)
Вплив курсових різниць	10 550	-	5	10 555
Інший рух	-	9 872	-	9 872
Залишок на 31 грудня 2019 року:	(19 447)	(514 664)	-	(534 111)

Банківські кредити забезпечені наступними активами:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Основні засоби	41 141	77 178	21 924
Запаси	-	-	391 290
Всього	41 141	77 178	413 214

14. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації представлений наступним чином:

	2019	2018
Соняшник	372 199	116 240
Кукурудза	191 504	385 446
Пшениця	137 154	154 766
Молоко	44 569	47 154
М'ясо та м'ясопродукти	26 195	4 765
Буряк	15 708	203 993
Послуги	11 317	30 818
Інша продукція	4 490	56 355
Всього	803 136	999 537
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	791 819	968 719
Протягом періоду	11 317	30 818
Всього	803 136	999 537

15. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2019	2018
Соняшник	(368 817)	(136 059)
Кукурудза	(169 536)	(415 302)
Пшениця	(138 644)	(196 783)
М'ясо та м'ясопродукти	(31 346)	(5 152)
Молоко	(27 934)	(34 231)
Буряк	(17 522)	(227 607)
Послуги	(9 109)	(25 926)
Інша продукція	(4 002)	(48 812)
Всього	(766 910)	(1 089 872)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2019	2018
Матеріали	(280 848)	(629 274)
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(217 254)	(191 231)
Амортизація	(154 735)	(135 123)
Заробітна плата	(75 933)	(100 376)

16. Інші операційні доходи

	2019	2018
Курсові різниці	9 851	-
Доходи від операційної оренди активів	1 656	1 789
Дотації та субсидії	1 635	249
Дохід від безоплатно отриманих активів	1 281	1 739
Страхові виплати	1 125	-
Відновлення раніше списаних активів	990	611
Сторно резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	-	3 507
Інші доходи	1 205	5 248
Всього	17 743	13 143

17. Адміністративні витрати

	2019	2018
Заробітна плата та нарахування	(19 316)	(13 961)
Амортизація	(2 464)	(1 567)
Паливо та інші матеріали	(2 344)	(2 613)
Професійні послуги	(1 140)	(1 197)
Комунальні витрати	(816)	(1 184)
Обслуговування та ремонти	(594)	(289)
Представницькі витрати та відрядження	(500)	(262)
Корпоративні витрати	(427)	(350)
Інші витрати	(1 923)	(2 508)
Всього	(29 524)	(23 931)

18. Витрати на збут

	2019	2018
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(124 926)	(36 848)
Ліцензування та сертифікація	(1 926)	(2 280)
Амортизація	(819)	(2 015)
Заробітна плата та нарахування	(420)	(2 145)
Інші витрати	(136)	(1 418)
Всього	(128 227)	(44 706)

19. Інші операційні витрати

	2019	2018
Благодійність та соціальні витрати	(5 734)	(14 877)
Витрати по резерву під очікувані кредитні збитки	(3 294)	-
Витрати з оренди	(2 335)	(2 305)
Заробітна плата та нарахування	(1 775)	(2 228)
Собівартість вибуття необоротних активів	(1 676)	(8 247)
Вибуття запасів	(1 340)	(1 604)
Витрати з ПДВ	(780)	(2 358)
Курсові різниці	-	(8 274)
Виплати учасникам (дивіденди та інші)	-	(13 044)
Інші витрати	(1 233)	(8 033)
Всього	(18 167)	(60 970)

20. Фінансові доходи та витрати

	2019	2018
Фінансові доходи		
Доходи від відображення фінансових допомог за амортизованою вартістю	6 746	13 721
Відсотки отримані	932	95
Всього	7 678	13 816
Фінансові витрати		
Нараховані відсотки по оренді	(93 806)	(87 937)
Відсотки по банківських кредитах	(9 122)	(5 890)
Інші витрати	(173)	(124)
Всього	(103 101)	(93 951)

21. Управління фінансовими ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках (Примітка 10), а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість (Примітка 9).

Торгова дебіторська заборгованість

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструменту.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і
- обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності, Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні кілька років, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Група А	11 249	3 902	7 652
Група Б	5	441	360
Група С	402 091	347 951	38 951
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	413 345	352 294	46 963
Резерв під очікувані кредитні збитки	(7 715)	(3 816)	(3 984)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	405 630	348 478	42 979
Прострочена дебіторська заборгованість			
Дебіторська заборгованість	10 975	57 768	118 024
Резерв під очікувані кредитні збитки	(4 672)	(4 749)	(8 577)
Балансова вартість: Прострочена дебіторська заборгованість	6 303	53 019	109 447

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість заборгованості в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

Інформація про вплив кредитного ризику та очікувані кредитні збитки за торговою та іншою дебіторською заборгованістю станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року представлена в Примітці 9.

У році, що закінчився 31 грудня 2019 року, приблизно 98% доходів отримано від 10 клієнтів (2018: 98% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2019 року становлять 6 131 тис.грн (2018: 487 тис. грн.).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінено на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Грошові кошти та їх еквіваленти			
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):			
NP	697	801	413
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:			
Group A	2 329	151	1 731
Готівка в касі	-	15	9
Всього	3 026	967	2 153

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

Станом на 31 грудня 2019	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	Від 1 до 5 років			
			До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Інші довгострокові зобов'язання	(349 133)	(727 640)	-	(120 091)	(330 818)	(276 731)
Короткострокові кредити	(19 447)	(19 447)	(19 447)	-	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(165 531)	(116 662)	(116 662)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(72 577)	(72 577)	(72 577)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(1 389)	(1 389)	(1 389)	-	-	-
Всього	(608 077)	(937 715)	(210 075)	(120 091)	(330 818)	(276 731)

Станом на 31 грудня 2018	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	Від 1 до 5 років			
			До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Інші довгострокові зобов'язання	(346 371)	(728 011)	-	(112 811)	(329 309)	(285 891)
Короткострокові кредити	(194 037)	(194 037)	(194 037)	-	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(101 480)	(111 730)	(111 730)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(35 317)	(35 317)	(35 317)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(2 181)	(2 181)	(2 181)	-	-	-
Всього	(679 386)	(1 071 276)	(343 265)	(112 811)	(329 309)	(285 891)

Станом на 01 січня 2018	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	Від 1 до 5 років			
			До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Довгострокові кредити	(978)	(978)	-	(978)	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	(314 361)	(715 470)	-	(104 213)	(307 357)	(303 900)
Короткострокові кредити	(63 123)	(63 123)	(63 123)	-	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(93 800)	(106 416)	(106 416)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(17 498)	(17 498)	(17 498)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(4 624)	(4 624)	(4 624)	-	-	-
Всього	(494 384)	(908 109)	(191 661)	(105 191)	(307 357)	(303 900)

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	31 грудня 2019		31 грудня 2018		01 січня 2018	
	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD
Торгова дебіторська заборгованість	-	31 060	-	-	-	86 764
Грошові кошти	-	24	-	29	-	367
Всього фінансових активів	-	31 084	-	29	-	87 131
Кредити та позики отримані	-	(19 446)	(930)	(170 625)	(2 947)	(58 974)
Всього фінансових зобов'язань	-	(19 446)	(930)	(170 625)	(2 947)	(58 974)
Чисті фінансові (зобов'язання) / активи	-	11 638	(930)	(170 596)	(2 947)	28 157

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишались незмінними.

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Зміна, %	10%	10%	10%
EUR	-	(93)	(295)
USD	1 164	(17 060)	2 816

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливу вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Розподіл фінансових зобов'язань за процентними ставками наведено в таблиці:

Ставка	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Фіксована	(11 962)	(193 477)	(63 042)
Плаваюча	(7 485)	(926)	(2 935)
Всього	(19 447)	(194 403)	(65 977)

Чутливість прибутку до оподаткування та капіталу до можливої зміни процентних ставок, при всіх інших незмінних умовах через вплив на інструменти зі змінною ставкою виглядає наступним чином:

Тип ставки	Зміна	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Libor	1%	75	9	29
Libor	(1%)	(75)	(9)	(29)

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку на кожен звітний день визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року.

22. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Податкове законодавство України не містить чіткого керівництва з деяких питань. Керівництво Компанії наразі вважає, що його позиція щодо податків та застосовані Компанією інтерпретації законодавства з достатнім ступенем вірогідності можуть бути підтвержені, однак існує ризик того, що Компанія понесе додаткові витрати, якщо позиція керівництва буде оскаржена податковими органами. Вплив такого розвитку подій не може бути оцінений з достатнім ступенем надійності, але може бути суттєвим з точки зору фінансового стану та/або господарської діяльності Компанії у цілому.

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року Компанія не вела значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

Відповідно до українського законодавства договори оренди землі мають бути зареєстровані органами державної влади. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року для ряду договорів оренди землі Компанії не було завершено реєстраційні процедури. До їх числа належать як договори оренди, що є тимчасово не зареєстрованими у зв'язку із тривалою процедурою реєстрації, так і такі договори, які не будуть зареєстровані у майбутньому. Внаслідок цього, щодо таких договорів існує ризик змови конкурентів та / або орендодавців стосовно скасування права Компанії орендувати відповідні земельні ділянки. Загальна площа орендованих незареєстрованих ділянок станом на 31 грудня 2019 року становила 4 тис. га, що становить близько 11% загальної площі орендованих ділянок Компанії, і активи у формі права користування та зобов'язання з оренди, визнані за такими договорами становили 19 456 тис. грн та 19 816 тис. грн відповідно. (31 грудня 2018: 18 460 тис. грн та 17 947 тис. грн відповідно, 1 січня 2018 року: 25 609 тис. грн та 25 086 тис. грн.).

23. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі.

▪ **Операції з пов'язаними сторонами за 2019 та 2018 роки були такими:**

а) Продажі пов'язаним сторонам за 2019 та 2018 роки представлені наступним чином:

	2019	2018
Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	207 400	151 754
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	172 820	726 354
Всього	380 220	878 108

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

b) Закупки товарів та послуг у пов'язаних сторін за 2019 та 2018 роки представлені наступним чином:

	2019	2018
Материнська компанія	(1 702)	(231)
Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	(1 548)	(1 953)
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	(299 124)	(205 064)
Дочірні підприємства	(2 265)	(3 156)
Інші пов'язані сторони	-	(2)
Всього	(304 639)	(210 406)

c) Фінансові доходи та витрати від пов'язаних сторін за 2019 та 2018 роки представлені наступним чином:

	2019	2018
Інші фінансові доходи		
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	6 746	13 721
Всього	6 746	13 721
Фінансові витрати		
Материнська компанія	(7 888)	(6 581)
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	(5 675)	(6 091)
Всього	(13 563)	(12 672)

d) Інші доходи та витрати від пов'язаних сторін за 2019 та 2018 роки представлені наступним чином:

	2019	2018
Інші операційні доходи		
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	2 274	3 152
Дочірні підприємства	1 082	-
Всього	3 356	3 152
Інші операційні витрати		
Материнська компанія	(1 963)	-
Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	(419)	47
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	(1 456)	(622)
Дочірні підприємства	(1)	-
Всього	(3 839)	(575)

▪ Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами, станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

a) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	30 641	-	2 803
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	20 652	361 895	31 428
Всього	51 293	361 895	34 231

b) Дебіторська заборгованість за виданими авансами за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Материнська компанія	-	-	-
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	1 015	-	793
Дочірні підприємства	2	-	17
Всього	1 017	-	810

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- с) Інша поточна дебіторська заборгованість за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Материнська компанія	98 037	-	-
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	80 715	37 123	33 192
Всього	178 752	37 123	33 192

- д) Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Материнська компанія	-	(135)	(207)
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	(2 470)	(31 846)	(12 833)
Дочірні підприємства	-	(1)	(23)
Всього	(2 470)	(31 982)	(13 063)

- е) Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	(6 141)	(21)	(21)
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	-	-	(179 847)
Всього	(6 141)	(21)	(179 868)

- ф) Інші поточні зобов'язання за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року були представлені таким чином:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	-	(1)	(102)
Всього	-	(1)	(102)

Інші пов'язані сторони представлені підприємствами під контролем або суттєвим впливом акціонерів кінцевого материнського підприємства, крім тих що знаходяться під контролем Astarta Holding N.V.

Інші операції з пов'язаними сторонами

Компанія орендує основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні зобов'язання і активи у формі права користування визнані в сумах 72 796 тисяч гривень та 62 305 тисяч гривень станом на 31 грудня 2019 року (Примітка 6) (31 грудня 2018 року: 58 104 тисяч гривень та 61 624 тисяч гривень відповідно). В 2019 році Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 19 408 тисяч гривень (2018: 13 842 тисяч гривень відповідно) в складі Собівартості (Примітка 15) та Витрат на збут (Примітка 18). Витрати по відсотках були визнані в сумі 13 812 тисяч гривень (2018: 12 672 тисяч гривень) (Примітка 20).

Застави за кредити пов'язаних сторін

Компанія виступає однією із сторін в ряді угод, а саме, є стороною, що надає свої активи в заставу за кредити пов'язаних сторін.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня та 1 січня 2018 року наступні активи Компанії виступають забезпеченням за банківськими кредитами пов'язаних осіб:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018	01 січня 2018
Основні засоби	26 253	157	33 384
Запаси	141 390	105 852	-
Всього	167 643	106 009	33 384

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2019 року складався з 2 осіб (2018: 4 особи). У 2019 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною склали 2 500 тис.грн. (2018: 1 431 тис.грн.).

24. Події після звітної дати

У 2020 році Комапнія надала свої активи у сумі 234 749 тис. грн. як заставу за власні кредити.

Спалах COVID-19 швидко розвивався в 2020 році, маючи значний вплив на економіку та соціальне життя через значну кількість інфікувань. Заходи, які вживали різні уряди та український уряд, зокрема, для стримування вірусу, вплинули на економічну активність. Керівництво Компанії вжило низку заходів з метою моніторингу та запобігання наслідків вірусу COVID-19 та для безпеки й здоров'я працівників таких як соціальне дистанціювання, робота з дому, забезпечення безперебійного постачання матеріалів, які мають важливе значення для вирощування сільськогосподарських культур. На цьому етапі вплив на бізнес та результати діяльності Компанії обмежений. Керівництво і надалі буде слідувати політиці та порадам різних національних інститутів, і паралельно зробить все можливе, щоб продовжувати діяльність найкращим і безпечним способом, не загрожуючи здоров'ю працівників.